

68. Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ.

Vua Ba-tư-nặc đến gặp Đức Phật, đánh lễ dưới chân, ngồi qua một bên, bạch Phật:

–Thưa Đức Thế Tôn, khi bố thí nên cho chỗ nào?

Đức Phật đáp:

–Tùy theo sự ưa thích của người tu hạnh bố thí nơi đâu, thì bố thí nơi ấy.

Nhà vua lại hỏi:

–Bố thí chỗ nào thì được quả báo lớn?

Đức Phật trả lời:

–Nhà vua đã hỏi khác với câu hỏi trước. Nay Ta hỏi Đại vương, Đại vương hãy trả lời theo ý của mình.

Như khi xuất quân sắp chiến đấu, phương Đông có người Sát-lợi, khỏe mạnh có sức lực đến, nhưng họ không giỏi binh pháp, không biết tự chủ, không biết bắn cung, gặp giặc thì sợ hãi, không dám đối địch, thường bỏ chạy trước; không thể giữ vững vị trí của mình, bắn tên không xa, giả như có bắn cũng không trúng, không gánh vác, điều động được quân trong trận lớn. Khi Đại vương chiến đấu với nước khác, có người như vậy, Đại vương có an ủi bảo: “Người hãy thân cận ta, sẽ được ban thưởng lớn!”. Đại vương có làm như vậy không?

Nhà vua đáp:

–Bạch Thế Tôn, con thật không sử dụng người như vậy. Tại sao? Khi chiến đấu, không cần hạ người như thế.

Đức Phật hỏi:

–Phương Nam có Bà-la-môn, phương Tây có Tỳ-xá, phương Bắc có Thủ-đà cũng như vậy. Những người như thế, nhà vua có sử dụng không?

Nhà vua đáp:

–Khi chiến đấu con không sử dụng họ.

Đức Phật nói:

–Khi chiến đấu, phương Đông có người Sát-lợi đến tuổi cường tráng, thân thể vạm vỡ, sức lực khỏe mạnh, giỏi binh pháp, biết cả bắn

cung và các kỹ thuật khác, nhiều thuật tài giỏi bằng tay, khéo tự chủ, dũng mãnh đối địch, gan lớn không sợ, tâm không kinh hãi, thấy địch không lùi, giữ vững vị trí, bắn tên đi xa, luôn đúng vào mục tiêu, không trật, dũng mãnh thẳng tiến, phá được trận lớn. Khi Đại vương lâm chiến sẽ sử dụng người nào?

Nhà vua đáp:

–Con dùng người dũng kiện. Vì sao? Theo phép tắc chiến tranh, cần người dũng kiện, phương Nam, Tây, Bắc cũng vậy.

Đức Phật dạy:

–Này Đại vương, đúng vậy! Nếu có Sa-môn, Bà-la-môn không hội đủ năm yếu tố, thì không phải là phước điền. Ai đầy đủ năm yếu tố, thì xứng đáng là phước điền, bố thí sẽ được quả báo lớn, lợi ích lớn, thịnh vượng vô cùng, quả báo luôn tăng trưởng rộng khắp.

Thế nào gọi là hội đủ năm yếu tố? Là đoạn trừ năm thứ trời buộc, ngăn che. Thế nào là đoạn trừ năm thứ ấy? Là đoạn trừ tham dục, sân hận, thù miên, trạo hối và nghi, gọi là đoạn trừ năm thứ trời buộc, ngăn che.

Thế nào là đầy đủ năm yếu tố? Là đầy đủ giới, định, tuệ, giải thoát, giải thoát tri kiến của bậc Vô học. Ai bố thí các bậc Sa-môn, Bà-la-môn đầy đủ năm yếu tố như vậy thì được kết quả lớn, sự thịnh vượng lớn, được quả báo sâu rộng.

Đức Thế Tôn nói kệ:

*Thí dụ có một người
Dũng mãnh có sức mạnh
Điều luyện cách bắn cung
Biết đủ các kỹ thuật
Chiến đấu cần người này
Nên ban thưởng trọng hậu
Phong tước, ban châu báu
Không phân biệt dòng dõi
Chỉ ban thưởng công lao
Đại vương nên như vậy.
Người nào thường hành thiện
Nhu hòa tu nhẫn nhục
Thấy được bốn chân đế*

*Được bước vào dòng Thánh
Cúng dường bậc Trí tuệ
Không cần chọn giống nòi
Trú xứ tất phải có
Thực phẩm và ngọa cụ
Vật cúng dường như vậy
Nên cúng người đủ giới.
Trong dòng nước mênh mông
Làm phao nổi hay bè
Và tạo cầu, ghe thuyền
Tự độ và độ người
Chính là người đa văn
Thí như mây bủa kín
Giăng trùm cả thế giới
Điện quang chiếu sáng rực
Sấm sét chấn động xa
Giáng xuống trận mưa lớn
Đất đai đều thấm ướt
Cả cỏ cây rừng rậm
Đều nhờ tưới nước mưa
Lúa mạ thêm xanh tốt
Nông phu rất vui mừng
Tín thí chủ như vậy
Hiểu rộng, thường bố thí
Không có tâm keo kiệt
Thấm ướt dụ thực phẩm
Khuyến khích đem cho nhiều
Như tiếng sấm vang xa
Ví như mưa rơi xuống
Thu hoạch nhiều quả hạt
Người thường hành bố thí
Được công đức to lớn
Sau được vui Niết-bàn.*

Đức Phật dạy như vậy, các Tỳ-kheo nghe lời Phật dạy đều hoan hỷ phụng hành.

www.daitangkinh.org

M

69. Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ.

Vua Ba-tư-nặc đến gặp Đức Phật, lạy sát dưới chân, ngồi qua một bên, bạch:

–Đức Thế Tôn, đẳng cấp Bà-la-môn thường sanh trong nhà Bà-la-môn, đẳng cấp Sát-lợi thường sanh trong nhà Sát-lợi phải không?

Đức Phật bảo nhà vua:

–Này Đại vương, không nên nói như vậy. Tại sao? Có bốn hạng người: Một là từ ánh sáng đi vào ánh sáng. Hai là từ ánh sáng đi vào bóng tối. Ba là từ bóng tối đi ra ánh sáng. Bốn là từ bóng tối đi vào bóng tối.

Thế nào là người từ bóng tối đi vào bóng tối?

Như có chúng sanh sanh vào nhà bần cùng, hạ tiện; hoặc sanh vào nhà đao phủ, làm thuê, thân thể gầy ốm, hình dáng đen xấu, điếc mù câm ngọng, các căn không hoàn bị nên bị người khác sai khiến, không được tự do. Người như vậy hoặc thân hành nghiệp ác, khẩu làm nghiệp ác, hoặc tâm niệm bất thiện, sau khi qua đời, họ bị đọa vào địa ngục. Đây là từ bóng tối đi vào bóng tối. Ta nói rõ là người ấy từ nhà xí lại đi vào nhà xí, từ bóng tối đi vào bóng tối.

Nếu như có người sanh vào nhà hạ tiện, đao phủ, làm thuê, thân thể gầy ốm, hình dáng đen xấu, điếc mù câm ngọng, các căn không đủ, bị người khác sai khiến, không được tự do thì đây gọi là bóng tối. Nếu người này, thân thường hành thiện, miệng thường hành thiện, ý thường hành thiện. Sau khi họ qua đời, được sanh cõi trời. Người như vậy từ dưới đất được đưa lên giường, từ giường được ngồi trên xe, từ xe được đưa lên ngựa, từ ngựa được đưa lên voi, từ voi được đưa lên cung điện. Do nhân duyên này, Ta nói rõ là người ấy từ bóng tối đi ra ánh sáng.

Thế nào là từ ánh sáng đi vào bóng tối?

–Có người sanh trong gia đình Sát-lợi, Bà-la-môn, Trưởng giả lớn, nhiều tài sản châu báu, giàu có vô lượng, kho tàng đầy ắp, người phục vụ đông đảo, phụ tướng đại thần, bạn bè thân thuộc đông đúc. Họ có thân hình đoan chính, sức lực mạnh khỏe, đây gọi là ánh sáng. Nếu người ấy thân làm nghiệp ác, miệng nói nghiệp ác, ý hành nghiệp ác, sau khi qua đời, bị đọa vào địa ngục như người từ cung điện bị hạ bệ xuống lưng voi, từ đi voi xuống đi ngựa, từ đi ngựa xuống đi xe, từ đi xe xuống ngồi trên giường, từ giường bị rơi xuống đất, từ dưới đất lại rơi vào hầm phân.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Ta nói rõ người này từ ánh sáng đi vào chỗ tối tăm.

Thế nào là từ ánh sáng đi vào ánh sáng?

–Có người sanh vào nhà Sát-lợi, đại Bà-la-môn, Trưởng giả, có nhiều của cải châu báu, giàu có vô lượng, kho tàng tràn đầy, có nhiều tôi tớ, phụ tướng đại thần thân hữu quyến thuộc đông đảo. Họ có thân hình đoan chính, có uy lực lớn, đây gọi là ánh sáng. Người như vậy thân làm nghiệp thiện, miệng nói nghiệp thiện, ý hành nghiệp thiện, sau khi qua đời, được sanh cõi trời, như từ cung điện này đến cung điện khác, từ voi đến voi, từ ngựa đến ngựa, từ xe đến xe, từ giường đến giường. Người như thế, Ta nói rõ từ ánh sáng đi vào ánh sáng.

Đức Thế Tôn nói kệ:

*Đại vương, phải nên biết
Kẻ bần cùng bất tín
Lòng giận dữ ganh ghét
Thường khởi ác giác quán,
Tà kiến không cung kính
Sa-môn, Bà-la-môn
Trì giới và đa văn
Gặp họ thường nhục mạ
Nếu có ít tài vật
Không có tâm bố thí
Lại hủy báng người cho
Với nghiệp duyên như vậy
Phải bị đọa địa ngục
Nghiệp đọa địa ngục này
Là từ tối vào tối.
Này Đại vương, nên biết
Bần cùng ưa bố thí
Tín tâm, không giận dữ
Hổ thẹn, thích bố thí
Sa-môn, Bà-la-môn
Trì giới và đa văn
Và kính lễ thăm hỏi*

www.daitangkinh.org

*Thường hành hạnh chánh thiện
Tự cho, khen người cho
Người nhận cũng tán thán
Người như vậy đời sau
Sanh cõi trời Ba ba
Đây là từ chỗ tối
Đi vào nơi sáng suốt.
Đại vương, lại nên biết
Giàu to mà bất tín
Thường giữ tâm sân hận
Hành động tham ganh ghét
Tà kiến, không cung kính
Sa-môn, Bà-la-môn
Trì giới và đa văn
Gặp họ thường nhục mạ
Không có tâm phụng thí
Sống như vậy, khi chết
Phải bị đọa địa ngục
Là từ sáng vào tối.
Đại vương, lại nên biết
Giàu to tín, không sân
Hổ thẹn được đầy đủ
Xả bỏ tâm keo kiệt
Sa-môn, Bà-la-môn
Trì giới và đa văn
Cung kính và chào hỏi
Thường hành việc chánh thiện
Tự cho, khen người cho
Được người nhận ca ngợi
Từ bỏ thân mạng này
Nhờ quả báo đã làm
Sanh trời Tam thập tam
Đây là nơi ánh sáng
Đi vào chỗ sáng hơn.*

Đức Phật dạy như vậy, các Tỳ-kheo nghe lời Phật dạy đều hoan

hỷ phụng hành.

M